

ВІДГУК

офіційного опонента – кандидата педагогічних наук, доцента

Крохмаль Алли Миколаївни

на дисертацію **Лі Вейхуа**

на тему „**Формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО**

України та Китаю в умовах глобалізації“,

подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)»

Актуальність теми дисертаційної роботи зумовлена зорієнтованістю результатів наукового пошуку на формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації, яка виступає у якості важливого інструмента успішної професійної діяльності фахівців немовних спеціальностей в полікультурному і багатомовному суспільстві. В сучасній педагогічній науці глобалізацію розглядають як стандартизацію, міжнаціональну інтеграцію та міжкультурну взаємодію, яку в освіті пов'язують більшою мірою зі зростанням обсягів академічної мобільності. У галузі професійної освіти виділяють такі характерні риси глобалізації освітнього простору: зростання попиту на якісну професійну освіту, уніфікація знань, прагнення країн світу досягнути високих показників якості професійної освіти, запровадження інновацій в освітньому процесі тощо.

Обрана тема роботи спрямована на подолання протиріч між потребою суспільства в компетентних фахівцях, здатних до ефективної професійної діяльності на міжнародному ринку праці, та недостатнім рівнем їхньої підготовки в сфері міжкультурної комунікації, значущістю лінгвокультурної компетентності для успішного виконання фахівцями професійних обов'язків і нерозробленістю педагогічних умов її формування в освітньому процесі ЗВО, зокрема України і Китаю; між зростаючою академічною й соціальною мобільністю людства і необхідністю досконалого вивчення майбутніми фахівцями особливостей національних культур й іноземних мов та недостатньою кількістю навчальних дисциплін, які б забезпечували їх іншомовну та культурологічну підготовку. З огляду на це вважаю обрану тему дисертації «Формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації» є своєчасною й актуальною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі. Зміст і структура роботи відповідають поставленим завданням, поняттєво-категоріальний апарат дослідження є несуперечливим і строгим, а його логіка достатньо обґрунтованою. Має певні неповторні характеристики концептуальна ідея наукового пошуку. Його хід супроводжує сучасна система методологічної, теоретичної й емпіричної аргументації.

Предмет дослідження – педагогічні умови, що сприяють ефективному формуванню лінгвокультурної компетентності студентів в освітньому процесі ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації. Мета дослідження полягає у теоретичній розробці та практичному впровадженні в освітній процес ЗВО України та Китаю педагогічних умов, які забезпечать формування лінгвокультурної компетентності студентів, а також в експериментальній перевірці їх ефективності. Завдання і гіпотеза дослідження узгоджені з метою і темою. Оцінка результатів експериментальної роботи здійснена на кількісному рівні, ніж на якісному. Безперечно, науковий пошук здійснював добросовісний і компетентний дослідник, що дозволило йому зробити ґрунтовані висновки при розв'язанні педагогічно значущої проблеми.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри романо-германської філології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Старобільськ) у межах комплексної наукової теми: «Суб'єкт-суб'єктна взаємодія в системі формування лінгвометодичної компетентності майбутніх учителів іноземних мов» (державний реєстраційний номер 0117U002738).

Тему затверджено на засіданні Вченої ради ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (м. Старобільськ) (протокол № 3 від 25.10.2019).

У першому розділі – «Теоретичні основи формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації» – було теоретично досліджено проблему формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю у сучасній педагогічній теорії та практиці;

визначено зміст та структуру лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації. Ключове поняття дослідження – лінгвокультурну компетентність майбутніх фахівців як інтегративну якість, яка відбиває готовність і здатність до взаєморозуміння й взаємодії із представниками іншого лінгвокультурного соціуму на основі оволодіння знаннями про іншу лінгвокультуру й соціонормативним комунікативним досвідом з метою їх реалізації в різних сферах професійної діяльності в умовах глобалізації. Таке визначення підтверджується як теоретичними, так і експериментальними результатами, тому вважаю його ґрунтовним і вичерпним.

Ретельний і доволі повний теоретичний аналіз дозволив авторці роботи визначити структурні компоненти лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації: мотиваційний, когнітивно-діяльнісний та оціночно-рефлексивний та описати їхні змістовні характеристики.

Відповідно до концептуальних засад дослідження, методологічних підходів і принципів, теоретичних положень щодо сутності і структури лінгвокультурної компетентності дисертантка розробила і обґрунтувала педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації, серед яких: використання методики предметно-мовного інтегрованого навчання з метою активізації процесу опанування студентами іноземної мови та культури; впровадження в освітній процес сучасних інформаційно-комунікативних технологій навчання з метою підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови та культури; організація навчальних комунікативних тренінгів як ефективного засобу формування лінгвокультурної компетентності студентів. Зазначені педагогічні умови та їх коректне й аргументоване обґрунтування дозволяють позитивно оцінити наукову новизну у вирішенні завдань дослідження.

Другий розділ дисертації «Педагогічні умови формування лінгвокультурної компетентності студентів в освітньому процесі ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації» присвячений обґрунтуванню педагогічних умов формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації та впровадженню їх в освітній процес ЗВО України та Китаю. Було доведено, що предметно-мовне інтегроване навчання при систематичному

використанні сприяло значною мірою підвищенню мотивації як основного механізму активізації процесу навчання іноземним мовам студентів ЗВО, оскільки їх увага мимовільна втримувалася на цікавому, новому й змістовному мовному матеріалі. Було з'ясовано, що навчання на основі використання комп'ютерних технологій сприяло розвитку аналітичного мислення, інтелектуальних й творчих здібностей, самостійності у конструюванні власних знань. Було підкреслено, що використання тренінгової технології й тренінгових завдань і вправ (навчальні комунікативні міжкультурні тренінги) дозволило оптимізувати процес навчання: за невелику кількість навчальних аудиторних занять організувати роботу з удосконалювання мовних навичок і лінгвокультурної компетентності у рамках майбутньої професійної діяльності студентів ЗВО.

Третій розділ дисертації «Експериментальне дослідження з формування лінгвокультурної компетентності студентів в освітньому процесі ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації» присвячений розробці критеріїв та визначенню показників рівнів сформованості лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО, а також експериментальній перевірці ефективності впроваджених в освітній процес ЗВО педагогічних умов, що сприяють формуванню лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації. Аналіз результатів експериментального дослідження довів ефективність результатів провадження педагогічних умов в освітній процес ЗВО України та Китаю.

Безперечно, ефективність педагогічних умов формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації Лі Вейхуа доводила завдяки відповідному діагностичному та педагогічному інструментарію. Авторське бачення змістовного наповнення лінгвокультурної підготовки та навчально-методичного забезпечення процесу формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації складено з урахуванням професійної діяльності майбутніх фахівців і є на наш погляд оригінальним, послідовним і презентабельним.

Достовірність результатів дослідження забезпечується, в тому числі, поєднанням кількісного і якісного аналізу експериментальних даних і підбором адекватних логіки дослідження методів математичної статистики в ході

контрольного етапу. Таким чином, експериментальне дослідження підтвердило сформульовані теоретичні положення та гіпотезу дослідження.

Значущість отриманих результатів для науки та практичного використання. Основні результати дослідження впроваджено в роботу: ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (м.Старобільськ); Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєвєродонецьк); Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського (м. Миколаїв); Полтавського університету економіки і торгівлі (м. Полтава); Юньченського університету (Yuncheng University).

Запропоновані й апробовані авторкою педагогічні умови сприятимуть формуванню лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО; навчально-методичне забезпечення може бути використане у професійній підготовці студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації.

Повнота викладу наукових результатів дисертаційної роботи в опублікованих працях. Основні результати дисертаційної роботи висвітлено в 7 одноосібних публікаціях, зокрема: 4 статті в наукових фахових виданнях України, 1 стаття – у зарубіжному періодичному виданні.

Відзначаючи загальний високий рівень проведеного дослідження, відзначимо окремі дискусійні положення та зауваження до змісту роботи, а також висловимо окремі побажання:

1. Вважаємо, що в тексті дисертації доцільно було б розкрити вікові особливості студентів у зв'язку з формуванням у них означеної компетентності та співвіднести формування лінгвокультурної компетентності з віковими особливостями студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації.

2. Здійснюючи науково-експериментальну роботу з впровадження педагогічних умов у процес фахової підготовки, вважаємо, що дисертантці бажано б було виокремити негативні чинники, що впливали на ефективність формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації.

3. Представлену в експериментальному розділі таблицю критеріїв та показників сформованості лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України і Китаю в умовах глобалізації доцільно було б перенести в додатки.

4. В дисертації бажано було б висвітлити міжнародну мобільність студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації, що суттєво впливає на формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації.

5. Визнаючи в цілому грамотний і логічний стиль викладання тексту дисертації, зауважимо, що в роботі зустрічаються окремі огріхи орфографічного та стилістичного характеру.

Зазначені зауваження не знижують наукового і практичного значення проведеного дослідження, яке являє собою самостійну, завершену наукову роботу, основні положення якої мають теоретичне і практичне значення.

Загалом дисертаційна робота «Формування лінгвокультурної компетентності студентів ЗВО України та Китаю в умовах глобалізації» є самостійним, завершеним науковим дослідженням, відповідає вимогам наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження Вимог щодо оформлення дисертації» (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2017 року за № 155/30023), а також відповідає вимогам пунктів 9 – 18 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 167), а її авторка – Лі Вейхуа – заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Офіційний опонент

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри іноземних мов,

Харківський національний університет

міського господарства імені О.М. Бекетова

А. М. Крохмаль

Підпис	<i>А. М. Крохмаль</i>
Засвідчую:	<i>Кат.</i>
відд. кадрів	<i>09</i>
13	2021

Оксана Кисаненко